

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2012/2013

Wydział Inżynierii Środowiska

Kierunek studiów: Inżynieria Środowiska

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: 2

Stopień studiów: II

Specjalności: Inżynieria sanitarna

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Ochrona wód
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	
KOD PRZEDMIOTU	WIŚ IŚ oIIS C6 12/13
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty kierunkowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3.00
SEMESTRY	1

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	LABORATORIUM	LABORATORIUM KOMPUTERO- WE	PROJEKT	SEMINARIUM
1	20	0	15	0	10	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Nabycie umiejętności prowadzenia obliczeń dotyczących strumieni zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych i określania ilości zanieczyszczeń w środowisku wodnym

Cel 2 Nabycie umiejętności prowadzenia obliczeń dotyczących transportu zanieczyszczeń w wodach podziemnych

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1 Znajomość problematyki przedstawionej w przedmiocie: Procesy w środowisku wodnym.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza Znajomość problematyki dotyczącej zarządzania jakością wód powierzchniowych.

EK2 Wiedza Znajomość problematyki dotyczącej zarządzania jakością wód podziemnych.

EK3 Umiejętności Umiejętność rozwiązywania zadań optymalizacyjnych oraz wybranych równań przemian i transportu zanieczyszczeń w środowisku wodnym.

EK4 Umiejętności Umiejętność przeprowadzania obliczeń związanych z wyznaczaniem stref ochronnych ujęć wód podziemnych.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Klasyfikacja wód powierzchniowych i podziemnych, kategorie jakości wody dla celów komunalnych, zasady ochrony wód, strefy oraz obszary ochronne, warunki wprowadzania ścieków do wód i do ziemi	0.5
W2	Zarządzanie jakością wód powierzchniowych, formułowanie zadań optymalizacyjnych dla potrzeb ochrony wód	2
W3	Metody rozwiązywania zadań optymalizacyjnych	2
W4	Modele transportu zanieczyszczeń wykorzystywane w zarządzaniu jakością wód	3
W5	Transport zanieczyszczeń w ośrodkach porowatych	2.5
W6	Wyznaczanie linii prądu przy dopływie zanieczyszczeń do ujęć wód podziemnych (cz.I)	2
W7	Wyznaczanie linii prądu przy dopływie zanieczyszczeń do ujęć wód podziemnych (cz.II)	2
W8	Sorpcja zanieczyszczeń w ośrodkach porowatych	1
W9	Migracja zanieczyszczeń w strefie aeracji	1
W10	Wtłaczanie roztworów do otworów wiertniczych	1
W11	Granica rozdziału ośrodków o różnych gęstościach	0.5
W12	Ograniczanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń po powierzchni wody (rzeki, jeziora, morza)	0.5
W13	Wyznaczanie stref ochronnych ujęć wód powierzchniowych	0.5

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W14	Wyznaczanie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	1.5

LABORATORIUM		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
L1	Wyznaczanie współczynnika dyspersji wzdłużnej	5
L2	Badanie kinetyki i statyki adsorpcji na materiale mineralnym	5
L3	Badanie przemian fenolu w środowisku wodnym	5

PROJEKT		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
P1	Wprowadzenie do projektu numer 1: omówienie celu projektu, schematyzacja sieci hydrograficznej, podstawowe wzory obliczeniowe, obliczanie stężeń substancji w środowisku wodnym	2
P2	Wprowadzenie do projektu - c.d.: obliczanie stężeń substancji w środowisku wodnym, formułowanie funkcji ograniczających i ich analiza	2
P3	Wprowadzenie do projektu - c.d.: sformułowanie zadanie optymalizacyjnego, omówienie sposobu uwzględniania dopływu zanieczyszczeń obszarowych, sformułowanie zadanie optymalizacyjnego w przypadku dopływu zanieczyszczeń obszarowych, omówienie sposobu rozwiązania zadań optymalizacyjnych, analiza wyników rozwiązań	2
P4	Analiza stosowalności modeli transportu zanieczyszczeń wykorzystanych w projekcie, wyznaczanie strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej (projekt nr2)	2
P5	rozwiązywanie przykładów zadań dotyczących przemian zanieczyszczeń, wyznaczanie strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej c.d.	2

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Ćwiczenia laboratoryjne

N3 Zadania tablicowe

N4 Konsultacje

N5 Praca w grupach

N6 Ćwiczenia projektowe

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	0
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	0

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego

F2 Projekt indywidualny

F3 Kolokwium

F4 Odpowiedź ustna

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Egzamin pisemny

P2 Średnia ważona ocen formujących

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

W1 W zależności od osiągnięć studentów ocena formująca z Kolokwium i/lub Odpowiedzi ustnej może nie być wymagana.

W2 Ocena ostateczna z przedmiotu jest średnią ważoną ze średniej ważonej ocen formujących i ocen związanych z efektami kształcenia (waga 0.4) oraz oceny z egzaminu pisemnego (waga 0.6).

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 2.0	Znajomość idei zarządzania jakością wód powierzchniowych

NA OCENĘ 3.0	Jak na ocenę 2 oraz znajomość różnych typów zadań optymalizacyjnych stosowanych w zarządzaniu jakością wód
NA OCENĘ 3.5	Jak na ocenę 3 oraz znajomość równań transportu zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych
NA OCENĘ 4.0	Jak na ocenę 3.5 oraz znajomość równań opisujących kinetykę procesów przemian zanieczyszczeń w środowisku wodnym
NA OCENĘ 4.5	Jak na ocenę 4 oraz znajomość równań opisujących procesy fizyczne zachodzące w środowisku wodnym
NA OCENĘ 5.0	Jak na ocenę 4.5 oraz znajomość modeli zastępczych dla rzek
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 2.0	Znajomość idei zarządzania jakością wód podziemnych
NA OCENĘ 3.0	Jak na ocenę 2 oraz znajomość równań filtracji i równań transportu zanieczyszczeń w wodach podziemnych
NA OCENĘ 3.5	Jak na ocenę 3 oraz znajomość rozwiązania równania filtracji w stanach nieustalonych, jego interpretacja i warunki stosowalności
NA OCENĘ 4.0	Jak na ocenę 3,5 oraz znajomość analitycznego i graficznego wyznaczania linii prądu
NA OCENĘ 4.5	Jak na ocenę 4 oraz znajomość metodyki wyznaczania izochron i neutralnych linii prądu
NA OCENĘ 5.0	Jak na ocenę 4.5 oraz znajomość metodyki wyznaczania pola filtracji dla złożonego ujęcia wody podziemnej w pobliżu linii stałego naporu
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 2.0	Definicja pojęć: zarządzanie jakością wód, zadanie optymalizacyjne
NA OCENĘ 3.0	Jak na ocenę 2 oraz formułowanie zadań optymalizacyjnych dla potrzeb zarządzania jakością wód, znajomość równań opisujących zmiany stężeń zanieczyszczeń organicznych i stężenia tlenu w wodzie
NA OCENĘ 3.5	Jak na ocenę 3 oraz umiejętność rozwiązywania zadań optymalizacyjnych, znajomość równań opisujących zmiany stężeń związków azotu i fosforu
NA OCENĘ 4.0	Jak na ocenę 3.5 oraz umiejętność posługiwania się modelami opisującymi transport zanieczyszczeń w środowisku wodnym
NA OCENĘ 4.5	Jak na ocenę 4 oraz umiejętność rozwiązywania wybranych modeli transportu i przemian zanieczyszczeń w środowisku wodnym
NA OCENĘ 5.0	Jak na ocenę 4.5 oraz umiejętność stosowania modeli zastępczych dla rzek, umiejętność opisu kinetyki procesów fizykochemicznych zachodzących w środowisku wodnym
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	

NA OCENĘ 2.0	Definicja pojęć: hydroizohipsa i linia prądu.
NA OCENĘ 3.0	Jak na ocenę 2 oraz analityczne wyznaczanie hydroizohips
NA OCENĘ 3.5	Jak na ocenę 3 oraz analityczne wyznaczanie linii prądu
NA OCENĘ 4.0	Jak na ocenę 3.5 oraz analityczne wyznaczanie czasu dopływu zanieczyszczeń do studni, obliczenia z zakresu procesów fizykochemicznych zachodzących w środowisku wód podziemnych
NA OCENĘ 4.5	Jak na ocenę 4 oraz graficzne wyznaczanie linii prądu, definicja izochrony
NA OCENĘ 5.0	Jak na ocenę 4.5 oraz wyznaczanie izochron i tworzenie map pola filtracji

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓLOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W02, K_W03, K_W08, K_U04, K_U10, K_U13, K_K01, K_K02, K_K04	Cel 1	W1 W2 W3 W4 W12 W13 L1 L3 P1 P2 P3 P4 P5	N1 N2 N3 N4 N5 N6	F1 F2 F3 F4 P1 P2
EK2	K_W02, K_W03, K_W08, K_U04, K_U10, K_U13, K_K01, K_K02, K_K04	Cel 2	W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W14 L2 P5	N1 N2 N3 N4 N5 N6	F1 F2 F3 F4 P1 P2
EK3	K_W02, K_W03, K_W08, K_U04, K_U10, K_U13, K_K01, K_K02, K_K04	Cel 1	W2 W3 W4 W5 W8 W9 P1 P2 P3 P4	N1 N3 N4 N6	F2 F4 P1 P2
EK4	K_W02, K_W03, K_W08, K_U04, K_U10, K_U13, K_K01, K_K02, K_K04	Cel 2	W1 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 W14 P5	N1 N3 N4 N6	F2 F4 P1 P2

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] | **W.Adamski** — *Modelowanie zmian jakości wód*, Koszalin, 1996, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej
- [2] | **A.Bielski** — *Zastosowanie metod optymalizacyjnych w projektowaniu stref ochronnych ujęć wód powierzchniowych*, Kraków, 1997, Politechnika Krakowska, zeszyt nr 3
- [3] | **A.Bielski** — *Równowagi, kinetyka przemian i transport substancji w środowisku wodnym - Przykłady obliczeń*, Kraków, 2010, Politechnika Krakowska
- [4] | **A.Bielski** — *Materiały do ćwiczeń laboratoryjnych z Ochrony Wód*, Kraków, 2009, Politechnika Krakowska
- [5] | **R.V.Thomann** — *System analysis and water quality management*, New York, 1972, Mc-Graw Hill
- [6] | **A.James** — *Modelowanie matematyczne w oczyszczaniu ścieków i ochronie wód*, Warszawa, 1986, Arkady
- [7] | **A.S.Kleczkowski** — *Ochrona wód podziemnych*, Warszawa, 1984, Wydawnictwa Geologiczne
- [8] | **A.Wieczysty** — *Hydrogeologia inżynierska*, Warszawa, 1984, Wydawnictwa Naukowo Techniczne
- [9] | **S.Biedugnis, R.Miłaszewski** — *Metody optymalizacyjne w wodociągach i kanalizacji*, Warszawa, 1983, Państwowe wydawnictwo Naukowe PWN
- [10] | **J.M. Sawicki** — *Migracja zanieczyszczeń*, Gdańsk, 2003, Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej
- [11] | **K. Rup** — *Procesy przenoszenia zanieczyszczeń w środowisku naturalnym*, Warszawa, 2006, Wydawnictwa Naukowo Techniczne
- [12] | **J. Seidler, A. Badach, W. Molisz** — *Metody rozwiązywania zadań optymalizacji*, Warszawa, 1980, Wydawnictwa Naukowo Techniczne

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] | **A. Bielski** — *Adwekcja z dwukierunkową dyspersją zanieczyszczeń w stanach nieustalonych w środowisku wodnym*, Kraków, 2003, Czasopismo Techniczne z. 7-Ś/2003 , Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, ISSN 0011-4561
- [2] | **A. Bielski** — *Podstawowe problemy zarządzania jakością wód*, Kraków, 2004, I Konferencja Fundacji Swingtherm

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr hab. inż. Andrzej Bielski (kontakt: abielski@usk.pk.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

1 dr inż. Andrzej Bielski (kontakt: abielski@riad.usk.pk.edu.pl)

2 dr inż. Zsuzsa Iwanicka (kontakt: iwanicka@usk.pk.edu.pl)

3 dr inż. Anna Wiącek - Rosińska (kontakt: awiacek@usk.pk.edu.pl)

4 dr inż. Małgorzata Kryłów (kontakt: malkryl@vistula.wis.pk.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejsowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....
.....
.....